

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU
MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA, ŠKOLSKÁ 11/8A
BUDIMÍR**

Školský vzdělávací program

2. stupeň ZŠ – ISCED 2

Názov školského vzdelávacieho programu:

„Učíme sa, myslíme a tvoríme.“

“Absolvent našej školy je vzdelaná osobnosť s otvorenou myslou, kráčajúca životom slušne a zodpovedne.”

Vízia školy

Školský vzdelávací program

pre 2. stupeň ZŠ

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: ISCED 2

Dĺžka štúdia: päť rokov

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ:

Názov školy: Základná škola s materskou školou Milana Rastislava Štefánika, Budimír 11

Adresa: Budimír 11, 044 43 Budimír

IČO: 319 53271

Riaditeľka školy: PaedDr. Jana Bavoľárová

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP – PaedDr. Lívia Fialková

Ďalšie kontakty: tel: 055/729 5650, 055/729 5648

e-mail: riaditel.zsbudimir@gmail.com

web: www.zsbudimir.edupage.org

Zriaďovateľ:

Názov: Obec Budimír

Adresa: Budimír 19, 044 43 Budimír

Kontakty: 055/6958 189

Platnosť dokumentu do: 31.08.2024

PaedDr. Jana Bavoľárová, riaditeľka školy .....

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Základná škola s materskou školou je plnoorganizovaná škola s právnou subjektivitou. Nachádza sa v Košickom kraji, kde v miestnom regióne plní funkciu strediskovej školy. Poskytuje vzdelanie žiakom od 6 do 16 rokov. Výchovná a vzdelávacia činnosť sa realizuje v 24 triedach – 12 tried je na I. stupni, 12 tried na II. stupni. Súčasťou školy je školský klub detí, školská jedáleň a školská knižnica. Škola sa nachádza v peknom prírodnom prostredí. Areál školy je upravený a neustále dopĺňaný zeleňou.

2. Charakteristika žiakov

Základná škola s materskou školou je spádovou školou pre obce Budimír, Vajkovce, Kráľovce, Nová Polhora, Ploské, Ploské - Ortáše, Chrastné. Počet žiakov v základnej škole za posledné roky stúpa, otvárame štyri triedy v 1. ročníku. Vzdelávame všetkých žiakov v inkluzívnom prostredí a s veľkou podporou školského podporného tímu - školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, školský logopéd, liečebný pedagóg, pedagogickí asistenti, kariérny a výchovný poradca.

Žiaci dostávajú v prípade potreby podporu aj v popoludňajších hodinách zameranú na precvičovanie učiva a prípravu na vyučovanie.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Na škole pracuje kvalifikovaný tím pedagogických zamestnancov, 2 odborní zamestnanci – liečebný pedagóg a školský psychológ, 9 pedagogických asistentov, vrátane asistentky pre ukrajinských žiakov. V školskom klube pracuje 7 vychovávateľiek. Na škole ďalej pôsobí výchovný poradca, kariérny poradca, koordinátor prevencie drogových závislostí a iných sociálnopatologických javov, dvaja koordinátori rozvoja čitateľskej gramotnosti, dvaja koordinátori finančnej gramotnosti, dvaja koordinátori environmentálnej výchovy, koordinátor ochrany života a zdravia, koordinátori environmentálnej výchovy, koordinátor Školského parlamentu, koordinátor zavádzania vysoko efektívneho učenia a životných zručností, koordinátor športových súťaží, koordinátor ŠPT, koordinátor profesijného rozvoja učiteľov.

Vedenie školy venuje veľkú pozornosť vzdelávaniu všetkých pedagogických zamestnancov, podpore talentov a silných stránok, komunikačných kompetencií a líderských zručností.

4. Organizácia prijímacieho konania

V školskom roku 2023/2024 základná škola organizuje prijímacie konanie do 5. ročníka, kde otvára 1 triedu so zameraním na rozšírené vyučovanie informatiky, tzv. IT prípravku.

Kritériá prijímania: 1. testovanie predpokladov v spolupráci s CPP, 2. koncoročná známka z matematiky, 3. odporúčanie triedneho učiteľa.

5. Dlhodobé projekty

V školskom roku 2010/2011 sme ukončili realizáciu projektu Premena tradičnej školy na modernú pod názvom „Inovácia metód, foriem a učebných materiálov na Základnej škole v Budimíre“. Strategickým cieľom projektu bolo vytvoriť rozvojový program školy založený na moderných metódach, inovovaných učebných materiáloch a didaktických prostriedkoch v súlade s potrebami školy a prostredia, vypracovanie pracovných listov a metodických príručiek pre žiakov a učiteľov.

Cieľovou skupinou projektu boli pedagogickí zamestnanci Základnej školy s materskou školou v Budimíre, žiaci prvého, štvrtého a piateho ročníka Základnej školy s materskou školou v Budimíre. V školskom roku 2012/2013 sme ukončili realizáciu projektu v rámci Programu celoživotného vzdelávania, podprogram Comenius – Školské partnerstvá pod názvom „Getting Wet in the same rain and getting warm in the same sun“. Partnerské krajiny v projekte boli Španielsko, Grécko, Turecko, Litva, Poľsko a Slovensko.

V oblasti environmentálnej výchovy budeme naďalej realizovať projekt Zelená škola, v rámci ktorého sme získali Certifikát „Zelená škola“ v školskom roku 2013/2014. Pokračovať budeme aj v realizácii projektu Recyklohry, ktorého aktivity sú zamerané na separáciu malých elektrozariadení, doprevádzané zaujímavými súťažami.

Počnúc školským rokom 2012/2013 sme sa zapojili do programu „Škola priateľská k deťom“, ktorý je postavený na myšlienke Dohovoru o právach dieťaťa. Pomocou stanovených kritérií vzdeláva a vychováva k uplatňovaniu práv dieťaťa celý kolektív školy - žiakov, pedagogický i nepedagogický personál škôl, ale aj rodičov, pričom podstatným prvkom je plnohodnotná spoluúčasť detí na chode školy. Cieľom programu je vytvoriť v školách také prostredie, v ktorom sa každé dieťa cíti bezpečne, dobre, sebaisto a do ktorého chodí s radosťou.

Od školského roku 2014/2015 je škola zapojená do viacerých národných projektov:

- Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva
- Aktivizujúce metódy vo výchove
- Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí
- Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania
- Moderné vzdelávanie - digitálne vzdelávanie pre všeobecno - vzdelávacie predmety
- Podpora polytechnickej výchovy na základných školách

V školskom roku 2015/2016 sme sa zapojili do projektu Hovoríme o jedle a Jedlá zmena. V realizácii týchto projektov budeme naďalej pokračovať. V danom školskom roku sme sa zapojili do programu **Teach for Slovakia**, ktorý je súčasťou prestížneho medzinárodného programu Teach for all a funguje v takmer 40-tich krajinách sveta. Misiou Teach for Slovakia je budovať komunitu súčasných a budúcich lídrov, ktorí nám pomôžu dosiahnuť našu víziu v triedach, na školách a v spoločnosti: "Aby raz všetky naše deti mali vzdelanie, ktoré im dá šancu v živote uspieť."

V školskom roku 2017/2018 budeme pokračovať v realizácii projektov Zelená škola, Erasmus +, Teach for Slovakia, Škola podporujúca zdravie, Recyklohry. Začínáme s realizáciou národného projektu IT Akadémia a národného projektu zameraného na podporu duálneho vzdelávania. Pokračovať budeme v spolupráci pri realizácii preventívnych programov s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Košiciach, Regionálnym úradom verejného zdravotníctva a Policajným zborom SR.

V školskom roku **2018/2019** sme realizovali projekty **Zelená škola, Erasmus +, Teach for Slovakia, Škola podporujúca zdravie, Recyklohry, IT Akadémia**. Začínáme s realizáciou projektov **„Aby každé dieťa zažilo v škole úspech“**, v rámci ktorého môžeme posilniť odborný tím a na plný úväzok zamestnať školského špeciálneho pedagóga a pedagogického asistenta. Ďalej budeme realizovať projekt **„Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov v Základnej škole s MŠ M.R.Štefánika, Budimír 11“**, ktorý je zameraný na budovanie odborných učební a v rámci ktorého opäť zriadime **učebňu techniky**. Ďalší úspešný projekt **„Detské ihriská“** nám umožní vybudovať nové detské ihrisko v areáli školy. Začíname taktiež s realizáciou dvoch projektov zameraných na inklúziu a inkluzívne vzdelávanie, a to **INSCHOOL** v spolupráci s Radou Európy a **„Škola inkluzionistov“** /Nadácia pre deti Slovenska/.

V školskom roku **2019/2020** sme realizovali projekty **Zelená škola, Teach for Slovakia, Škola podporujúca zdravie, IT Akadémia, Aby každé dieťa zažilo v škole úspech**, v rámci ktorého sme posilnili odborný tím a na plný úväzok zamestnali školského špeciálneho pedagóga a pedagogického asistenta. Ďalej budeme realizovať projekt **„Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov v Základnej škole s MŠ M.R.Štefánika, Budimír 11“**, ktorý je zameraný na budovanie odborných učební a v rámci ktorého opäť zriadime **učebňu techniky**. Pokračujeme v realizácii projektu zameraného na inklúziu a inkluzívne vzdelávanie, a to **„Škola inkluzionistov“** /Nadácia pre deti Slovenska/.

V školskom roku **2021/2022** budeme realizovať projekty **Zelená škola, Teach for Slovakia, Škola podporujúca zdravie, IT Akadémia, Aby každé dieťa zažilo v škole úspech**, v rámci ktorého sme posilnili odborný tím a na plný úväzok zamestnali školského špeciálneho pedagóga a pedagogického asistenta. Ďalej budeme realizovať projekt **„Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov v Základnej škole s MŠ M.R.Štefánika, Budimír 11“**, ktorý je zameraný na budovanie odborných učební a v rámci ktorého opäť zriadime **učebňu techniky**, projekt **Premena školy zvnútra** zameraný na mentoringovú podporu učiteľov /LEAF/, projekt v spolupráci s Trnavskou univerzitou **„Didaktické reflektívne komunity“** /KEGA/.

V školskom roku 2022/2023 sme boli zapojení do projektu Pomáhajúce profesie II (školský psychológ, 5 asistentov) a pokračujeme aj v školskom roku **2023/2024**.

V školskom roku **2023/2024** je škola zapojená do pilotného overovania kurikulárnej reformy, ktorá začína v 1. ročníku. Škola sa od 1.9. stala zriaďovateľom Regionálneho centra podpory učiteľov pre región Košice – okolie.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Za najdôležitejšiu považujeme spoluprácu s **Radou školy a Radou rodičov**. Rada školy má 11 členov. Štyroch zástupcov rodičov, štyroch delegovaných zástupcov z obce, ktorá je zriaďovateľom ZŠ s MŠ, dvoch

pedagogických zamestnancov a jedného zástupcu nepedagogických zamestnancov. Zasadá pravidelne, 2-3 krát ročne.

Rodičovské združenie sa schádza na plenárnej schôdzi vždy na začiatku nového školského roka, spravidla v októbri, následne v januári, apríli a pred skončením školského roka, v júni. Medzi pravidelné schôdze rodičovského združenia zaraďujeme konzultačné hodiny pre rodičov, počas ktorých sa môžu informovať o výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojich detí. Na septembrovej schôdzi predkladáme rodičom základné informácie o organizácii školského roka, oboznámime ich so školským poriadkom, plánom práce na nový školský rok a s ďalšími vnútroškolskými normami, informujeme o podmienkach stravovania v školskej jedálni, krúžkovej činnosti a o ďalších podmienkach života v škole.

Veľmi dobrá spolupráca s Rodičovským združením sa každoročne premieta do organizácie školského plesu, osláv Dňa rodiny a Dňa detí. Rodičia podporujú školu pri rôznych ďalších aktivitách, či už finančne alebo formou dobrovoľníctva. Spolupráca s okolitými obecnými úradmi je tiež na veľmi dobrej úrovni. V spolupráci s nimi každoročne organizujeme vianočné besiedky a slávnostné akademie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším, Vianoc, Dňa rodiny a Dňa detí.

Za dôležitú považujeme tiež spoluprácu s Amavet klubom, ktorý pôsobí pri ZŠ s MŠ od roku 2002. Svoju činnosť zameriava na popularizáciu vedy a techniky medzi deťmi a mládežou. Okrem pravidelnej krúžkovej činnosti organizuje rôzne podujatia, besedy, kvízy, súťaže, výlety, exkurzie a letné tábory. V oblasti voľnočasových aktivít spolupracujeme so **ZUŠ Valaliky**, ktorá má v našich priestoroch detašované pracovisko, odbor hudobný a výtvarný. **Jazyková škola BLORE** ponúka našim žiakom možnosť zdokonaľovať komunikačné zručnosti v anglickom jazyku a **Športovo-tanečný klub Omega** rozvíja ich pohybové zdatnosti v oblasti spoločenských tancov.

Škola spolupracuje s Pedagogickou fakultou v Prešove a strednými pedagogickými školami. Ich absolventi pravidelne vykonávajú na našej škole pedagogickú prax. Veľmi úzko spolupracujeme aj s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva v Košiciach.

Spolupracujeme s firmami v IT sektore /GlobaLogic Slovakia, T-Systems, Promiseo/ v oblasti motivácie našich žiakov pre štúdium informačných technológií a v oblasti zlepšovania kvality vzdelávacieho programu.

Pokračovať budeme v spolupráci pri realizácii preventívnych programov s **Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Košiciach**, **Regionálnym úradom verejného zdravotníctva** a **Policajným zborom SR**.

7. Priestorové a materiálno - technické podmienky školy

Objekt školy sa skladá z dvoch samostatných budov. Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne: 2 počítačové učebne s dataprojektorom, notebookom pre učiteľa a 16 PC pre žiakov, chemicko-fyzikálnu učebňu s interaktívnou tabuľou a ozvučením, jazykovú učebňu s interaktívnou tabuľou a ozvučením, geografickú učebňu s interaktívnou tabuľou, hudobnú učebňu s klavírom, interaktívnou tabuľou a ozvučením

a cvičebňu. V bežných triedach je umiestnených ďalších 9 interaktívnych tabúl s ozvučením a 9 interaktívnych projektorov s ozvučením. Všetky triedy sú vybavené novým nábytkom – lavicami, stoličkami, skriňami a skrinkami. Kriedové tabule boli vymenené za biele keramické. Ročníky 1.-4. boli vybavené novými kombinovanými tabuľami. Všetky triedy majú internetové pripojenie. Odborné učebne a moderne vybavené triedy umožňujú plne realizovať učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Vybavenie kabinetov neustále modernizujeme, dopĺňame nové učebné a didaktické pomôcky, čo umožňuje tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie. Na vyučovanie fyziky a ďalších prírodovedných predmetov bol zakúpený systém Vernier, systém zberu a vyhodnocovania dát pre školské demonštračné a laboratórne experimenty pomocou počítača. Škola má zriadenú školskú knižnicu, ktorá je vybavená nábytkom slúžiacim na pohodlné štúdium. Organizujú sa tu rôzne besedy a podujatia zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Na konzultácie s rodičmi využíva výchovný poradca samostatnú miestnosť. Šatne boli dovybavené novými skrinkami.

Budova „A“ prešla rekonštrukciou, ktorá bola dokončená v roku 2010. Budova „B“, v ktorej sú umiestnené ročníky 1.-4., ŠKD a materská škola bola z dôvodu havarijného stavu v školskom roku 2012/2013 uzavretá. V máji 2013 začali rekonštrukčné práce, ktoré boli ukončené v auguste 2013. Havarijný stav bol odstránený, taktiež problémy s narušenou statikou budovy. Na budove boli vymenené staré okná za plastové. Dvojmenná prevádzka školy, ktorá prebiehala celý školský rok 2012/2013, bola zrušená. Budova je sledovaná statikom aj po ukončení prác. Interiéry budovy boli kompletne zrekonštruované, v celej budove boli vymenené podlahy, triedy aj chodby boli vymaľované.

V školskej jedálni bol vymenený jedálenský nábytok, boli zakúpené nové stoly a stoličky. Taktiež bola vymenená podlaha. V materskej škole bola otvorená druhá trieda vybavená najmodernejšou technikou – interaktívnou tabuľou s ozvučením. Školský klub detí bol presťahovaný do nových vyhovujúcejších priestorov, ktoré taktiež prešli rekonštrukciou – výmena podlahy a plastových okien. Najmodernejšie vybavenie dopĺňa interaktívna tabuľa s ozvučením. Neustále sa dopĺňajú pomôcky a materiál pre oddychovú činnosť detí.

V auguste 2016 bola ukončená rekonštrukcia budovy „B“ a definitívne odstránený havarijný stav, ktorý spôsobila narušená statika. V školskom roku 2016/2017 sa postupne vymenilo staré osvetlenie v triedach, cvičebni, v počítačovej učebni a na chodbe. Staré neóny boli vymenené za moderné, úspornejšie. V roku 2016 bola schválená zriaďovateľom podaná žiadosť o finančné prostriedky na výstavbu telocvične. V školskom roku 2017/2018 sa začalo s výstavbou. V budove „B“ bola zriadená nová trieda s kompletnou rekonštrukciou osvetlenia, podlahovej krytiny a omaľovky. Je vybavená novým nábytkom, lavicami a stoličkami, vrátane interaktívnej tabule. V Budove „A“ pribudla oddychová zóna pre žiakov.

V školskom roku 2018/2019 bola do užívania odovzdaná nová **telocvičňa**. V školskom roku 2021/2022 bola vytvorená **učebňa techniky**.

8. Škola ako životný priestor

Vedenie školy sa snaží skvalitniť pracovné prostredie pre všetkých zamestnancov. Aby sa žiaci, pedagogickí aj nepedagogickí zamestnanci cítili čo najpríjemnejšie, kladieme veľký dôraz na estetické prostredie tried,

chodieb, zborovne a učebni. Na informačných tabuliach a nástenkách majú možnosť žiaci, rodičia a široká verejnosť nájsť informácie o úspechoch a aktivitách školy. V priestoroch školy prezentujeme žiacke práce. Snažíme sa vytvárať pozitívnu a priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pracovníkmi školy, medzi pedagógmi a rodičmi, či širokou verejnosťou.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Priestory školy sú bezpečné a zdraviu vyhovujúce. Na začiatku školského roka sú všetci pedagogickí zamestnanci a žiaci poučení o bezpečnosti pri práci v triedach, odborných učebniach a v cvičebni. Samostatné poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia vždy predchádza školským výletom, exkurziám, školám v prírode, lyžiarskym a iným výcvikom. Tiež prázdninám a voľným dňom.

V škole sa v pravidelných intervaloch vykonávajú požadované revízie a kontroly vyhradených technických zariadení, údržba a opravy zistených závad tiež prispievajú k bezproblémovému chodu školy a k vytvoreniu podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov aj zamestnancom školy. Zamestnanci sa v predpísaných intervaloch zúčastňujú školení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o PO a CO, ktoré vykonáva autorizovaný bezpečnostný technik. Dôkladne sa sleduje a dodržiava zakupovanie ochranných pomôcok.

Problematika zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia je aj integrálnou súčasťou obsahu výchovy a vzdelávania. Deti sa prostredníctvom obsahu učia chrániť si svoje zdravie aj zdravie iných a riešiť na elementárnej úrovni situácie ohrozujúce zdravie.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Poloha školy v blízkosti veľkomesta nás núti ponúkať žiakom a ich rodičom neustále nové možnosti vzdelávania a nové zaujímavé podnety. Na prvom mieste je kvalita výchovno-vzdelávacieho procesu, ale dôležité sú aj doplnkové vzdelávacie aktivity a mimoškolské aktivity, ktoré je škola schopná poskytnúť nielen žiakom, ale aj rodičom a širokej verejnosti. Nachádzame sa v regióne, v ktorom je silný **IT sektor. Košice IT Valley** zohráva dôležitú úlohu vo vývoji IT odvetvia v košickom regióne ako prvý klaster v strednej Európe a je jedným z troch certifikovaných klastrov v oblasti informačných a komunikačných technológií. Škola sa snaží o spoluprácu s týmto združením v oblasti motivácie detí a mládeže študovať a neskôr aj pracovať v informačných technológiách a robotike a v oblasti zlepšovania kvality IT vzdelávacích programov. S týmto zámerom otvárame v 5. ročníku IT prípravku.

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Základná škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch. Chceme dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT, zabezpečiť

kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Budeme podporovať **interdisciplinárny prístup** pri osvojovaní znalostí a spôsobilostí žiakov a rozvoj ich analytických a kritických schopností. Umožníme, primerane veku, rozvoj kľúčových kompetencií. Dáme šancu každému žiakovi, aby sa **rozvíjal** podľa svojich schopností a bolo mu umožnené **zažiť úspech**. Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní. Podporujeme talentovaných a nadaných žiakov, ale veľkú pozornosť venujeme aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorú sú vzdelávaní prevažne formou školskej integrácie podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu a žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Usilujeme sa o premenu tradičného, encyklopedického, direktívneho, memorovacieho školstva na modernú humánnu výchovu a vzdelávanie.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerujeme k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy, mať rešpekt k druhým a zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu. Naším cieľom je pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu. Chceme formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, sebahodnotenie, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie a vychovávať ich v duchu humanistických princípov. V spolupráci s rodičmi sa budeme snažiť vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí, ktorí kriticky a tvorivo myslia, dokážu rýchlo a účinne riešiť problémy. Veľký dôraz kladieme na budovanie **charakteru** a **osobnosti** žiaka.

Naším cieľom je tiež vypestovať u žiakov **zodpovednosť za vlastné učenie** sa a poskytnúť im príležitosti objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s ich reálnymi možnosťami, aby sa dokázali optimálne rozhodnúť pre ďalšie vzdelávanie.

Na začiatku stupňa vzdelávania budeme klásť veľký dôraz na vytvorenie a upevnenie kolektívu triedy, na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenie žiaka, aby v ďalšom vzdelávaní mal dostatočnú sebadôveru a upevnenú pozíciu v kolektíve.

1. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Vo vzdelávaní budeme klásť veľký dôraz na výber vyučovacích metód, foriem a postupov s cieľom rozvíjať multidisciplinárne zručnosti ako sú: samostatnosť, pružnosť, adaptabilita, pocit vlastnej zodpovednosti, schopnosť spolupracovať, pracovať v tíme, schopnosť komunikovať, tvorivo riešiť problémy, správne sa rozhodovať, kriticky myslieť. Budeme u žiakov pestovať pozitívny vzťah k vede a technike a veľkú pozornosť budeme venovať rozvoju čitateľskej zručnosti a rozvoju schopnosti racionálne sa učiť. Anglický jazyk vyučujeme od 1. ročníka, v snahe dať žiakom kvalitné základy dvoch cudzích jazykov. Od 7. ročníka si žiaci môžu vybrať nemecký alebo ruský jazyk. Využívame metódu CLIL v snahe skvalitniť vyučovanie anglického jazyka, prepojiť výučbu s reálnym životom a podporiť komunikačné schopnosti žiakov. V 5. ročníku otvárame 1 triedu so zameraním na **rozšírené vyučovanie informatiky** s cieľom podporiť orientáciu žiakov na

perspektívne odvetvie v našom regióne /IT sektor/, ktoré stále vykazuje nedostatok pracovnej sily na rôznych pozíciách. Každý žiak, ktorý odchádza z našej školy má základné zručnosti v práci s počítačom. Po prijímacích pohovoroch organizujeme pre deviatakov kurz spoločenského tanca a spoločenskej výchovy. Realizujeme aj športové kurzy a výcviky - plavecký výcvik, ktorý organizujeme už od materskej školy, korčuľarský výcvik, lyžiarsky výcvik.

Dôraz kladieme na rozvoj schopnosti efektívne sa učiť, poznávať, tvoriť, komunikovať a riešiť problémy. Snažíme sa, aby si žiaci odniesli do života **pozitívny hodnotový systém**. Budeme sa snažiť vychovávať mladých ľudí, ktorí nebudú mať problém pružne sa prispôbovať rýchlo sa meniacim životným podmienkam a budú pripravení celoživotne sa vzdelávať. Žiakom ponúkame širokú škálu voľnočasových aktivít.

Stupeň vzdelania

Stupeň vzdelania – **ISCED 2** (Nižšie sekundárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním výchovno-vzdelávacieho programu druhého stupňa základnej školy, prvého ročníka výchovno-vzdelávacieho programu strednej školy, do ktorého sa výnimočne prijímajú žiaci z 8. ročníka základnej školy alebo štvrtého ročníka výchovno-vzdelávacieho programu strednej školy s osemročným štúdiom. Dokladom o získanom stupni vzdelávania je vysvedčenie, ktoré vydáva základná škola).

2. Profil absolventa

Profil absolventa nižšieho sekundárneho stupňa je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách), ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,

- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,

- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),

- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,

- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,

- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,

- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,

- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,

- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,

- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,

- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,

- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,

- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,

- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,

- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,

- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,

- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Absolvent základnej školy by mal byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy. Mal by byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodovedných otázkach, mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín, dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania, ovládať základy anglického a iného cudzieho jazyka. Mal by mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít, byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život. Chceme, aby výsledkom nášho snaženia bol mladý človek, ktorý má schopnosti a chuť učiť sa, vie komunikovať, pracovať v tíme, vie si organizovať prácu, vie sa správne rozhodnúť a má odvahu svoje rozhodnutie realizovať. Je tvorivý, podnikavý, flexibilný a adaptabilný. Mladý človek so schopnosťou, v čase permanentných zmien, dosiahnuť celoživotnú zamestnanosť. Mladý človek

s rozvinutou emocionálnou inteligenciou, prosociálnym správaním, pre ktoré sú vlastné hodnoty ako láska, úcta, rešpekt, rovnosť, priateľstvo, sloboda (ale nie na úkor iných), dobrá vôľa, tolerancia, dôvera, poctivosť, zodpovednosť, čestnosť, vzájomná pomoc a spolupráca.

3. Pedagogické stratégie

Vo výchovno-vzdelávacom procese základnej školy podporujeme používanie inovatívnych, aktivizujúcich metód a foriem práce, akými sú napríklad projektové vyučovanie, kooperatívne učenie, didaktické hry, zážitkové a integrované vyučovanie a rôzne čiastkové metódy využívajúce prvky kritického myslenia. Celý pedagogický kolektív bol preškolený v oblasti využívania inovačných a aktivizujúcich metód v rámci projektu „Škola, ktorej to myslí“. Najobľúbenejšou metódou je projektové vyučovanie. Žiaci vytvárajú projekty na rôzne témy v prepojení s reálnym životom a rozvíjajú svoje prezentačné zručnosti. Realizujeme projektové dni na danú tému. Zvlášť podporujeme projektové aktivity začlenené do vyučovacieho procesu, ktoré oživujú výučbu a pôsobia na žiakov veľmi motivačne. Využívame IKT vo vyučovaní všetkých predmetov a plánujeme zapájať sa do medzinárodného projektu e-Twinning. V rámci realizácie aktivít projektu „Premena tradičnej školy na modernú“ boli v prvom a piatom ročníku uplatňované prvky integrovaného tematického vyučovania a využívané metódy zážitkového učenia. Pri vyučovaní anglického jazyka využívame metódu CLIL. Vzdelávanie v prírodovedných predmetoch realizujeme s dôrazom na praktickú činnosť žiakov (experimenty, pokusy, pozorovanie).

Budeme sa orientovať na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich s cieľom zvýšiť ich vnútornú motiváciu. Školský špeciálny pedagóg a pedagogickí asistenti im poskytnú odbornú pomoc aj pomoc s prípravou na vyučovanie.

4. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami

Osobitnú pozornosť venujeme žiakom so ŠVVP. Depistážou v materskej škole a v prvých ročníkoch základnej školy sa snažíme vytypovať žiakov s intelektovým nadaním. Podporujeme ich zapájanie do rôznych olympiád a súťaží, kde môžu svoje nadpriemerné schopnosti využiť. Zvláštnu pozornosť musíme venovať žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiakom so ŠVVP. Mnohí z nich pri správnom vedení v mimoškolskej práci a zvýšenej pedagogickej starostlivosti počas vyučovania dosahujú veľmi dobre výchovno-vzdelávacie výsledky. Na škole pôsobí **školský špeciálny pedagóg, školský psychológ a pedagogickí asistenti**, ktorí pracujú so žiakmi so ŠVVP a žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia. Tento podporný odborný tím vytvára kvalitné predpoklady pre úspešné napredovanie žiakov so ŠVVP, ktorí sú vzdelávaní prevažne formou školskej integrácie. Postupujú podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, na ktorého tvorbe sa podieľa špeciálny pedagóg, triedni učitelia, vyučujúci jednotlivých predmetov v spolupráci s príslušným poradenským zariadením. Vzdelávacie oblasti pre žiakov so ŠVVP na základe Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním sú doplnené o oblasť Špeciálnopedagogická podpora, do ktorej sú zaradené špecifické vyučovacie predmety - individuálna logopedická intervencia, rozvíjanie špecifických funkcií, terapeuticko – korekčné cvičenia

a priestorová orientácia/pohybová výchova. V tejto oblasti spolupracujeme s poradenskými zariadeniami v Košiciach aj v Prešove. Snažíme sa podchytiť spoluprácu s rodičmi týchto žiakov formou pravidelných konzultácií s triednym učiteľom každý štvrtrok. Analýza pokroku týchto žiakov, nastavenie nových cieľov a spolupráca rodičov a školy sú obsahom týchto konzultácií, ktoré majú viesť k motivácii a pokroku žiaka podľa individuálnych schopností.

5. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú integrované do obsahu vzdelávania jednotlivých vyučovacích predmetov a do obsahu realizovaných kurzov. Koncepcia prierezových tém stanovuje mieru ich integrácie do vyučovacích predmetov aj spôsob ich realizácie (projekt, kurz,...) a obsahuje taktiež konkrétne témy.

III. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorý systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Pedagogická rada sa na začiatku školského roka dohodne na spôsobe a forme hodnotenia. Ide predovšetkým o hodnotenie výchovných predmetov. Pri hodnotení budeme vytvárať podmienky na vzájomné hodnotenie sa a sebahodnotenie. Predmety náboženská výchova a etická výchova sa nehodnotia, na vysvedčení sa žiakovi uvedie „absolvoval“.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.

2. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa realizuje na základe internej smernice na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov. Vychádza z:

- Pozorovania (hospitácie)
- Mentoringový rozhovor
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, riaditeľské testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.).
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa.
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a používania získaných poznatkov v praxi.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.

3. Hodnotenie školy

Monitorujeme:

- Podmienky na vzdelanie:
  - spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
  - prostredie – klíma školy,
  - priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania,
  - úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
  - výsledky vzdelávania,
  - riadenie školy,
  - úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov,
- pokrok každého žiaka podľa svojich možností,
- kvalita výsledkov.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- dotazníky pre žiakov, učiteľov a rodičov,
/prieskumy zabezpečujeme externou spoločnosťou – EXAM, Školský network/
  - analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach,
  - SWOT analýza.

IV. Školský učebný plán

Vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu, Inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu, skúseností, požiadaviek rodičov, dlhodobu dosahovaných výsledkov a koncepcie rozvoja školy orientovala naša škola svoj Školský vzdelávací program na všeobecné vzdelanie s posilnením vyučovania povinných predmetov, so zaradením anglického jazyka do vzdelávania v 1. ročníku, posilnením informatiky od 5. ročníka, začlenením druhého cudzieho jazyka od 7. ročníka, zavedením nového predmetu Komunitný kruh v 1.-4. ročníku, Výchova ku životným zručnostiam v 5.-9. ročníku.

Pozri prílohu.

Školský vzdelávací program na školský rok **2023/2024** bol prerokovaný a schválený na **Pedagogickej rade** dňa 08.09.2023.

Školský vzdelávací program na školský rok **2023/2024** bol predložený a prerokovaný **Radou školy** pri Základnej škole s materskou školou Milana Rastislava Štefánika, Školská 11/8A, Budimír dňa 13.09.2023.

Mgr. Roman Nemčík
predseda Rady školy

Školský vzdelávací program na školský rok **2023/2024** bol prerokovaný so **zriaďovateľom** a schválený dňa 31.08.2023.

Mgr. Vojtech Staňo
starosta obce Budimír